

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy óra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy óra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyilatékor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, márczius 30.

Mai számunk több közleményei:

Vesérczikk: Az állami költségvetés.
A képviselőház ülése.
A radnai képviselőválasztás.
Krúger elnök a bírók új fővezére.
Munkás-zendülés Körösbányán.
Tanítónőválasztás.
Aczél Béla báró meghalt.
A gyilkos vallomása.
Tárca: Mese a szerelemtől. Irta: Bíró Lajos.
Regény-Csarnok: Egy titkos rendőr kalandjai. Irta: Conan Doyle.

Az állami költségvetés.

Arad, márczius 29.

Befejezték a költségvetési tárgyalást. Csak az appropriáció van még hátra. Hétfőn ennek is a végére kerülünk és a husvéti vakáció után a kvóta-kérdés kerül sorra megint.

Ugy mondják, hogy az osztrák kormány hajlandó a Reichsrath összeülése után mindkét házat felszólítani a kvótabizottság megválasztására. Egyelőre tehát alig van akadály, a dolgok rendje abban az egymásutánban folyik, mely részére megállapított.

A költségvetés tárgyalását február elsején kezdték meg a képviselőházban s márczius 27-én befejezték. Összesen tehát a költségvetés ötvenöt napot vett igénybe. Ebből legtöbbet a belügyi tárca költségvetésének igen szélesre terjedt vitája foglalt le, míg a földmivelésügyi tárca tárgyalásánál a beszélőkedvet az ötórás ülésekkel elfojtották, mert különben ez is olyan nagy arányú lett volna. Egy fél

ülés ideje alatt végzett a képviselőház a honvédelmi tárczával és három óra alatt a pénzügyi tárca költségvetésével.

Most már csak az appropriáció van hátra s ezzel kész lesz az 1900 évre az államháztartásra szükséges összegek megszavazásával együtt a háztartás igényeinek kielégítésére a felhatalmazás.

Az első költségvetési vita alatt inkább azok a jelek érdekelték a politikusokat, melyek a költségvetés tárgyalása során az általános politikai helyzet alakulására felmerültek s akár új politikai irány jönlésére voltak alkalmasok, akár pedig személyi változásokra nyújtottak kilátást a kormányzat terén. Így állott szemben egymással a nemzetiségi kérdésekben két irány: a mérsékelt, barátságos és veszedelem-látó, szigorú intézkedéseket követelő. Majd felvonult a közigazgatási reformnál a teljes államosítást kívánókkal szemben a municipalizmus híveinek táborára. — Leghevesebben ütközött azonban össze az agrarizmus a merkantilizmussal s az ő csatározásuk végig zörgött az egész költségvetésen, nemcsak a földmivelésügyi, kereskedelemügyi és az igazságügyi tárca költségvetésén át, sőt hangot talált a vallásügyi költségvetésnél is, míg fináléja következett, legalább egyelőre, a pénzügyi tárczánál.

A pénzügyi költségvetés vitájából a pénzügyminiszter beszéde emelkedik ki. Magát a tárca költségvetését alig kellett védenie, hisz azt senki sem támadta meg.

De a kérdések közül egyiket sem kerülgette. Szívesen ígért intézkedést olyan irányban, hogy az állampapírok lehetőleg itthon találjanak elhelyezésre.

És még sokkal szívesebben nyilatkozott az állami és törvényhatósági alkalmazottak helyzetének javításáról, bár ezen a téren nem ígérhetett olyan gyors javítást, mint ahogy maga is szeretné. A miniszter számokkal igazolta, milyen horribilis összeget jelentene a javítás, ha a mai státusban akarná keresztülvinni. Ekkora terhet államháztartásunk sehogysem bírna meg. De mihelyt az államhivatalok egyszerűsítve lesznek, a tisztviselők helyzetének javítása is nyomban be fog következni.

Az állampapíroknak itthon leendő elhelyezéséről kell még itt megemlítenünk, hogy ez irányban az utolsó tíz év alatt öröndetes javulás történt. A viszonyok jobbrafordultával, különösen, ha szélesebb rétegekben is általánossá lesz a tudat, hogy az állampapírok épp oly, sőt többnyire biztosabb befektetést képeznek, mint a takarékbetétek, a magasabb kamatozás is arra fogja ösztönözni a tőkét, hogy saját államunk papírjaiban keresse elhelyezését.

A kormány maga is előmozdítani törekszik ezt az irányt s a biztosító-társulatok, valamint a pénzintézetek tartalékainak magyar állampapírokba való befektetése hathatós eszköznek kínálkozik e célra. (P.)

TÁRCA.

Mese a szerelemtől.

Irta: Bíró Lajos.

I.

Peredy Miklós ügyetlenül hajtotta meg magát és a mikor az asszony a kezét nyújtotta neki, szinte áhítatos tisztelettel csókolta meg.

Ejfel felé járt az idő és a kávéházban kevesen voltak, de mindenki arra nézett a hol Völgyi Klára hosszú selyem köpenyében szinte királynői tartással állott. A vörös haját, a buja ajkait, a kék szemét bámulták mindannyian. A férfiak szinte falták a tekintetükket, nők bosszankodva bírálgatták a kalapját, a ruháját. Peredy Miklós pedig meghajolt előtte zavartan, ügyetlenül, és a hogy felemelte a fejét bíborvörös volt az arca, úgy elpirult.

Csupa vidékiesség volt az a fiu. Vidékiek a ruhája, a tartása, a nyakkendője és az egészségtől duzzadó piros arca. Meg a kék szemének az őszinte meleg pillantása.

Erezte, hogy mosolyognak rajta és haragosan szoritotta össze az öklét. Pedig nem volt guny abban a mosolygásban, csak jóakarát és biztatás, meg egy kevés irigység az ő üdesége az ő fiatal duzzadó ereje, az ő pirulása iránt.

Mosolygott Völgyi Klára is. Félig lehunyta a szemét, a sötétpiros ajkai szétnyíltak egy kicsit, és különös, szinte kéjes vonaglás rándult végig az arcán. Gyönyörködött a fiuban. Tet-

szett neki a szőke haja, a kék szeme és a pirulása! Ah, mindenekfelett a pirulása! . . .

Végignézte tetőtől talpig. Megpihent a szemé a széles vállain, aztán a szemébe akart nézni, de az lesütötte állhatatosan a pilláit. És csak álltak hallgatva.

Völgyi Klára nem titkolta mennyire tetszik neki Peredy és mosolygott rá azzal az ő híres mosolygásával, a melyben annyi vágyakozás, annyi bűnrecsábító ígélet volt, a mely egy mosolygásával, a melyen annyi vágyakozás, annyi bűnrecsábító ígélet volt, a mely annyi diadalt szerzett neki a színpadon. Csak egy mosolyra volt szüksége annak a vöröshaju asszonynak és a közönség tombolt az elragadtatástól. Mintha mindegyiknek odaigérté volna magát, mintha félig lehunyt szeméinek a szempillantásával mindegyikkel ölekezett volna, úgy bámultak a férfiak a nézőtérrel, ragyogó szemmel kipirulva, és a jelenete végen tapsolva lihegő elragadtatásban.

És Völgyi Klára most csak Peredyre nézett, Peredyre mosolygott félig lehunyt szemekkel, kissé ketté nyitva piros ajkait. . . .

De a fiu csak állott lesütött szemekkel, pirulva és nem mert megszólalni.

A hallgatás kínossá vált már és Völgyi Klára végignézte a társaságot ieült egy székre. Azután csendesen szinte susogva mondta:

— Hát maga írta? Maga? . . .

A fiu nem tudott ekkor sem válaszolni, csak a fejével intett igent. A többiek meg nézték őket szóltanul várakozva. Mindenki tudta,

hogy a „Klári dalokról“ beszél az asszony, a Peredy Miklós verseiről.

Csengő-bongó dalok voltak ezek, és annyi imádat volt bennök, a mennyire csak egy szőkehaju vidéki poéta érezhet a ki pirul még. Egy vöröshaju asszonyhoz szóltak a dalok, a ki messze van, szinte elérhetlen magasságban, a kit Kláranak hívnak.

Mindenki tudta, hogy Völgyi Klára ez az ideál és mosolyogtak a fiun. De a dalaitetszetek és az asszony is kíváncsi lett egyszer az ő ismeretlen imádójára és bemutattatta magának. De azután nem is szólt hozzá többet. Bolintott a fejével néhányszor, mintha azt akarta volna mondani: jól van . . . azután odafordult a többiekhez és beszélgetni kezdett.

Peredy is leült. Zavartan nézett körül: nevetnek-e még mindig rajta. De akkor már mindenki beszélgetésbe volt merülve és Peredy megkönnyebülten sóhajtott egyet. Azután hátrább huzta egy kicsit a székét, hogy zavartalanul nézhesse Völgyi Klárát. Még sohasem látta ilyen közelről, és mivel senki nem háborgatta, zavartalanul, boldogan gyönyörködött benne. Nézte a vörös haját, a kivillanó fehér nyakát és mámorítóan gyönyörűnek találta. A tekintetével végig csókolt az asszonyt és látta hogy bár mással beszélget, a mosolygása, a neki szól. És bár az asszony csak néha-néha pillantott feléje, érezte, hogy ő a legelső az egész társaságban, ő a kiválasztott, az övé les az asszony. És boldog volt.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 29.

Rövid ülésben végzett ma a Ház a napi-renddel. Csupán néhány mentelmi ügyet és kérvényt tárgyaltak.

Erdekesebb, megenlítésre méltó incidens nem fordult elő. Csak a Bartha Miklós mentelmi ügyénél észleltek pikantériákat némelyek. Az egyik mentelmi ügyben Molnár Béla a kiadás mellett foglalt állást, másik ügyben Pichler a kiadás ellen érvelt és a volt nemzeti párt a bizottság véleménye ellen szavazott. Csupán Szentiványi Árpád, mint a szabadelpárt alelnöke, tartózkodott a szavazástól.

A Ház hétfőig ülést nem tart.

Részletes tudósításunk itt következik:

Bejelentések.

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Hegedűs Sándor, Darányi Ignác és Cseh Ervin miniszterek.

A mult ülés jegyzőkönyvét hitelesítik.

Elnök jelenti, hogy Fülöp Béla lippai képviselő betérjesztette mandátumát. Kiadatik az igazoló bizottságnak.

Neményi Ambrus betérjeszti az 1900. évi költségvetési törvényjavaslatot.

A Ház elhatározza, hogy hétfőn tárgyalja.

Hegedűs Sándor miniszter betérjeszti a nagybecskerek-nagykikindai és szeged-karlovai helyi érdekű vasút engedélyezéséről szóló javaslatot.

Mentelmi ügyek.

Kabos Ferencz előadó jelentése alapján a Ház a kihágással vádolt Somssich Andor mentelmi ügyét nem függeszti fel. Várossy Gyula mentelmi jogát ellenben — szegedi házában szerencsétlenség történt — gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt felfüggesztették.

Barta Miklós egy cikkében megsértette Linder György becsületét. A mentelmi bizottság a kiadás ellen tett javaslatot.

Molnár Béla: A törvénynek az az intencziója, hogy senkit illetékes bíróságától el ne vonjanak, Bartha kiadását kéri.

A Ház azonban Barthát nem adta ki.

Pulszky Ágost és Szentiványi Árpád mentelmi jogát párbaj miatt felfüggesztették.

Bartha Miklós egy erdélyi egyházi gyűlé-

sen megsértette becsületében Miklós József lelkészét. A bizottság a mentelmi jog felfüggesztését ajánlotta. A Ház Pichler Győző ellenindítványával szemben a bizottság javaslatát fogadta el.

A szavazásnál a volt nemzeti párt Pichler indítványára szavazott.

Következett

a kérvények

tárgyalása.

A községenként való szavazás kérvényeit Beldi László előadó a belügyminiszternek kiadni kéri.

Kossuth Ferencz e kérvények napirendre tűzését javasolja.

Buzáth Ferencz e javaslatot pártolja.

Széll Kálmán miniszterelnök: E fontos kérdésről már nyilatkozott. Arra kéri a Házat, hogy ebben a kérdésben állást ne foglaljon. A választásokra vonatkozó összes kérdéseket együtt kell megbírálni. Kéri, hogy fogadják el a bizottság ama kérését, hogy adassanak ki ez ügyek a belügyminiszternek, a ki azokat meg fogja fontolni és majdan együttes előterjesztést tesz.

Madarász József: A választók megfizetése ellen szóval fel. Ezt, mint egyetlen tagja az 1874-iki alapon álló függetlenségi pártnak kívánja. Képviselőt csak meggyőződésből és hazafias lelkesedésből szabad megválasztani.

A Ház Kossuth indítványával szemben a kérvényi bizottság javaslatát fogadta el.

A pálinkaivás korlátozására beadott kérvényeket a bizottság a bel- és pénzügyminisztereknek kiadni kéri.

Páder Rezső: A pálinkaivás és általában az alkoholizmus káros következményeit fejtegeti. E szenvedély mellett nem használ a lelkészek kérelme és közbenjárása. Még a mértékletességi egyletek sem használnak, mert a regálebérlőknek, a kik e miatt panaszkodnak, ad a pénzügyminiszter igazat. Azt kívánja, hogy ne legyen szabad a pálinkamérések időzni és csökkentsék a pálinkamérések számát. 1500-ban a hamis bort és pálinkát mérő korcsmárosokat felakasztották. (Derűltég.) Ő ezt nem kívánja. (Élénk derűltég.) De szigorú intézkedést kér a hamis pálinkamérők ellen. (Helyeslés: balról.)

Lukács László pénzügyminiszter: Konkrét adatot kér arra nézve, hogy a pénzügyminiszterium ellene van a mértékletességi egyleteknek. Ha csak egyet is fel tud mutatni, a legszigorúbb intézkedést tesz ez ellen. Az italmérés szabályozásáról szóló törvény intézkedik a pálinkamérések korlátozásáról. Különben tévedés azt hinni, hogy a pálinkamérések korlátozása csökkenti a pálinkaivás szenvedélyét. Kéri

a bizottság javaslatának az elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

A Ház a javaslatot elfogadta.

A kvótaemeléssel elleni kérvényeknél

Kossuth Ferencz azt kívánja, hogy a Ház helyeslőleg tegye le e kérvényeket a Ház asztalára.

Széll Kálmán miniszterelnök arra kéri a Házat, hogy állást e kérdésben ne foglaljon. Senkisémet óhajtja a kvóta felemelését, ő maga (a miniszterelnök) sem kívánja, sem nem óhajtja az emelést (Tetszés), de mégis utasítást adni nem kíván a kvótabizottságnak.

Elnök felteszi a kérdést.

Pichler úgy hiszi, hogy a miniszterelnök a kvótabizottságnál a kérvények figyelembe vételét ajánlotta.

Széll miniszterelnök: Ezt nem mondotta.

A Ház az előadó javaslata szerint a kérvényeknek a kvótabizottsághoz való áttételével foglalt állást.

Ezzel a tárgyalás véget ért.

Elnök javaslatára a Ház hétfőig nem tart ülést.

TAVIRATOK.

Osztrák-magyar bank.

Budapest, márczius 29. (Saj. tud. táv.)

Az Osztrák-magyar bank főtanácsának első ülését ma tartották meg Budapesten a bank József-téri helyiségeiben. Az ülésen, mely délelőtt 10—12-ig tartott, Bilinski lovag bankkormányzó elnököt s az ülésen az összes főtanácsok jelen voltak. A főtanács elhatározta, hogy tekintettel a mostani pénzügyi helyzetre: a bankkamatlábban nem változtat. Budapesti központi felügyelővé Elischer Viktort választották meg.

Török dolgok.

Az Agence de Constantinople hivatalos forrásból arról értesült, hogy Kiamil bég udvari titkár, a kiről azt jelentették, hogy száműzték, csak Mekkába zárandokolt, a mire előzetesen engedelmet kért.

II.

De azután nyomoruságos napok következtek. Peredy mindenfelé kereste az asszonyt és nem tudott vele találkozni. Félnapokon át sétált a lakása előtt, sokszor már az ajtó előtt állott és mindig visszafordult.

Vergődött, kinlódott a vágytól, százszer elhatározta, hogy elmegy az asszonyhoz, de gyáva volt. Pedig biztos volt benne, hogy römmel fogadná, érezte, hogy csak cselekednie kell és az övé lesz az asszony, de sohasem tudta teljesen legyőzni a gyávaságát.

Olyankor aztán hazament, lefeküdt a kottott kis dívánra és álmodozott. Behunyta a szemét és maga előtt látta azt a gyönyörű vöröshajú asszonyt, ajkai körül avval a mindent-érő kejes mosolygással, és verak zsongantájában. Álmodozó, ábrándos dalok, kéjt lihegő, envedélyes versek és lemondó, bubánatos tekek.

8886— Versek, versek . . . Dühösen szoritotta össze a fogait. Allása nem volt és a verseiért nem lettek, úgy, hogy napokon át csak kenyeret ett. Eleinte nem törődött evvel, de azután azt, hogy nem bírja ki sokáig. És még sem szdult, még sem igyekezett pénzt szerezni, egy kuk álmodozott szakadatlanul. Elképzelte százarattól. Azt a jelenetet, mikor majd átkarolja az asszonyt egy vágytól izzó szerelmes öleléssel veszettvárt, semmi egyébbel nem törődve, ezt a tott, manatot.

VII. t. Peredy nem tudta, hogyan találkozik majd ban a asszonnal, már nem is kereste, mégis bizkir. minvolt benne, hogy az övé lesz. Vak reménysz. alatt zel, fanatikus bizakodással várta, hogy törján az k majd valami és egyszer csakugyan leveletén le napig ki

let kapott Aölgyi Klárától. Csak ez volt a levélben: Mért nem jön el hozzám? Semmi egyéb. Peredy tartotta a kezében a levelet és bután bámult rá. Hát várta, hát várta! És ujra behunyta szemét, hogy maga elé idézze az asszony pillantását, a mosolygását és természetesnek találta, hogy ime hívja. És nem tudta, nem értette, mért volt olyan gyáva, mért nem ment el előbb hozzá.

Mert most már nem örült úgy a hívásnak nem vágyódott már úgy arra az ölelésre, amely reá vár. Csak azt érezte, hogy gyenge és éhes kimondhatatlanul. És amikor lefelé ment a lépcsőn, azon gondolkodott, mennyi ideje nem evett. Majdnem két napja volt már és amikor kiért a tavaszi napfényben ragyogó utcára, megszédült. Oriási, szinte ordító ürességet érzett a gyomrában és a feje is zugott, úgy, hogy néhányszor öntudatlanul végigsimogatta.

Körülötte a tavaszi napfényben zsbongott az utca, de ő nem látott tisztán, mintha valami fátyol lett volna a szemén. A lábait, a csontjait is gyengének érezte és néhányszor fázósan összeborzongott. És a hogy csaknem öntudatlanul ment előre, vak düh vett rajta erőt.

Dühös volt a világra, az emberekre, sőt néhányszor haragosan mondta magában.

— Minek hív az az asszony? Mit akar tőlem az az asszony? . . .

De azért csak ment a Völgyi Klára lakása felé.

— Hivott, hát elmegyek — gondolta magában, de mintha már semmi szerelmet nem érzett volna az asszony iránt. Mielőtt belépett a lakásba, megállt egy percze. Az jutott eszébe, hogy ő tulajdonképp megcsalja az asszonyt,

a mikor eljön hozzá így gyöngén, szinte beteg az éhségtől, hogy az asszony nem azt a Peredyt hitta, aki csaknem összeesik a gyengeségtől, hanem a piros arcú, erőteljes duzzadó Peredyt . . . Hanem azután vállat vont. Nem is gondolt arra, hogy ő most megcsókolja, megöleli majd a vöröshajú asszonyt, hanem el akarta magával hitetni, hogy Völgyi Klára valami másért hivatja.

Valami másért . . . De nem jutott semmi eszébe, amit az asszony kérhetne tőle. És mégis csak belépett a lakásba.

Az asszony egy török kereveten hevert lustán nyújtózkodva és a mikor a fiu belépett, felé nyújtotta a kezét. Az megcsókolta, azután állva maradt és nézett az asszonyra. Azután szinte durva hangon kérdezte tőle:

— Minek hivott?

Az asszony tágra nyitotta kék szemét és rá bámult.

— Minek? Hát minek! . . .

Nem titkolta, hogy szeretőjének akarja a fiut, de csodálkozott a kérdésen. Azt hitte, hogy az majd szerelmes kérdéssel jön hozzá, nem értette, mért áll ott közönyösen. És csaknem butának találta.

De aztán mosolygott rajta Gyerek! Ezt gondolta magában és feléje nyújtotta a kezét.

— Üljön ide mellém!

A fiu engedelmeskedett. Az előbb szépnek sem találta az asszonyt, de ahogy ott ült mellette és a közelben érezte a testét, fellobbantak a vágyai. Kigyuló szemmel nézte hófehér, husos nyakát, gömbölyű fedetlen karjait, az pedig mosolygott rá biztatóan, félig lehunyva a szemét.

Szolid és pontos kiszolgálás.

A radnai képviselőválasztás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad. márczius 29.

Mint előrelátható volt, a radnai képviselőválasztás Vancsó Gyula úriási többségben mutatkozó győzelmével végződött.

Hogy így lesz, azt mindkét párton tudták még a választás megkezdése előtt s ez okozta, hogy a jelöltek nem fejtettek ki semmi különösebb agitációt: az egyik, mert nyugodt volt győzelme biztos tudatában, a másik, mert látta, hogy hiába való már minden.

Egyszóval a radnai mandátum elnyerése nem járt nagyobb küzdelemmel; teljesen rendben, kezdettől fogva Vancsó javára folyt le a mai választás.

A külső nyugalomnak megfelelő volt a hangulat a szavazatszedő küldöttségek helyiségeiben is, hol türelemmel és nagy liberálitással igyekeztek abban, hogy a nyugodt tónust mindvégig megtartsák. Hogy ez sikerült, első sorban Konopy Kálmán választási elnök, Kovács Aladár és Seidner Bernát bizottsági elnökök érdeme.

A választásról, melynek eredménye bizonyára mindenfelé megnyugvást és örömet kelt, kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

A mérkőzés előtt.

Hosszu idő óta fordul Arad és a környék figyelme Radna-felé, hol a mai napon megtörtént az érdeklődéssel kísért esemény, a Beles János közjegyzővé történt kinevezése folytán megüresedett mandátum elnyeréseért vívott mérkőzés.

A képviselőválasztás egészen kivetkőztette nyugodt légköréből a községet, melyet ezekre menő idegen, a kerület odaseregülő választói tartottak megszállva. Sokan mentek ki Aradról is, részint egyik, vagy másik jelölt ügyében egy kis hangulatot csinálni, részint pedig érdeklődésből. Az uri nép a vonatokat töltötte meg szorongásig, míg a falusi lakosság hosszú, zászlós kocsisorokban vonult végig az ország-

Egyikük sem szólt. Az asszony kitérte a karjait és Peredy mámorosan szoritotta magához. Elfeledte, hogy éhes, nem érezte, hogy gyenge, csak csókolt az asszony piros ajkait lihegve, szenvedélyesen. Az gyönyörködött a fiuban. Mosolyogva nézte ezt a fiatalos heves-ségét és hátravetve a fejét lusta gyönyörűséggel csókoltatta magát.

De Peredy elsápadt. Ez a kitérés felemész-tette minden erejét és újra érezte az éhségét, a gyengeségét. A vágyai újra elszálltak és elhomályosodott szemmel, félig eszméletlenül dőlt hátra.

Az asszony ijedten bámult rá.

— Mi bajod? Mi bajod? — kérdezte reszketve és megrázta a fiút.

Az nem, válaszolt. Völgyi Klárán borzasztó rettegés vett erőt. A fiu halászápadt arccal eszméletlenül feküdt ő pedig felugrott és átkarolta. Ujra csak azt kérdezte, eleinte boszszankodva, azután rémülten könyörögve:

— Mi bajod? — Hát mondd mi bajod?

Peredy nem értette tisztán az asszony szavait. Mintha álomban, messziről szólt volna hozzá valaki. Ugy hallotta a hangját elmosódva, elhalkulva. És elfelejtette hol van, mi történik vele. Egy gondolat kerítette hatalmába az agyát: az, hogy éhes, borzasztóan, halálosan éhes. És elfelejtette azt, hogy hosszú, hosszú időn át várta epedve, sóvárogva ezt a pillanatot és ott az ő imádott vöröshaju asszonyának a karjai között, kinos sóhajással, panaszosan elnyujtva, szinte sirva nyögte:

— Éhes vagyok ...

uton. Érdekes, szép látvány volt ez azok számára, kik a reggeli vonatok ablakaiból szemlélhették ezt a vidám hangulatú, lobogós felvonulást.

Radnán már hova reggel sok nép verődött össze az utcákon s főképen a pártok tanyái környékén. Közel a vasuti indóházhoz a Szvoboda és Foller-féle sörcsarnokokban volt a Nemess Zsigmond dr. pártjának tanyája. A sörcsarnokok tágas udvarán nagyon vigan voltak a választók, kik zászlókat lengetve tánczolták körül a románosan nótázó tamburás zenekart. Érdekes, hogy a jelöltjüket igen sokan a keresztnevének éltették:

— Szetreászka Siga — kiáltozták egyre.

Vancsó Gyula emberei a nagy-vendéglő körül gyülekeztek. Megtöltötték az épület ivószobáit, folyosóit, udvarát teljesen. Itt felváltva játszott egy gyermek-zenekar és cigánybanda.

A párt-tanyák, de sok más épület is fel volt lobogózva. A falakon a választást jelező felhívás és figyelmeztetés volt olvasható, melyeket a főszolgabíró adott ki a rend fenntartása érdekében. A rendre különben Csukay Sándor főszolgabíró és Lovich Gyula szolgabíró személyes jelenlétükkel is felügyeltek. Az esetleges rendezavarások meggátolására 34 csendőrt összpontosítottak Jakab Sándor aradi csendőrfőhadnagy vezénylete alatt.

Érdekes képe volt a szavazatszedésre rendezett épületek környékének. Itt erős gerendákkal ügyes módon elrekesztették a közlekedést, úgy, hogy a később felseregülő választók úgy szólván ketreczbe kerültek. A választó helyiségek előtt csendőrök táboroztak, ugyszintén minden mozgalmasabb ponton.

Nyolcz óra tájban már nagyon megszapordtak a választók, kiket csak úgy öntött ki magából a sok szekér. Mindkét pártiaknak vörös tolluk volt, zöld czédulával s így a külső képből csak a tájékozottabb ember tudta megítélni, hogy kié a többség. Még mozgalmasabb lett a község képe, mikor a Gyorokról, Ménésről, Kuvinról hosszú kocsisorban megjöttek a választók.

Most egyszerre nagy csoportosulás támadt itt is, ott is. Kidobolták, hogy a választás azonnal kezdetét veszi. Erre a korcsmák udvarából kivonultak a zenekarok, a zászlós, tollas választók pedig utánuk hangos kurjantással. A gyermekzenekar a nagyvendéglő előtti hidra állott fel s olyan formán fujta ott, mintha holmi kurmuzikot adna.

A kortesek lázas futkosása, az ide-oda vonuló csoportok, meg hogy a választási helyiségekbe huzódtak az urak: a bizottsági tagok, a bizalmi férfiak, mutatta, hogy közeledik a 9 óra, a választás kezdete.

A választás megnyitása.

Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a választást Konopy Kálmán választási elnök s ezzel kezdetét vette a szavazás, mely két bizottság előtt folyt. Az egyik küldöttség a község házában működött, a másik egy szomszédos házban.

Az első szavazatszedő küldöttség elnöke Konopy Kálmán volt, helyettes elnöke Seidner Bernát nagybirtokos, jegyzője Csokonay Árpád állatorvos. Mint bizalmi férfiak működtek Vancsó részéről: Kell Lipót dr. ügyvéd és Beles Vazul esperes, Nemess részéről: Rosenberg Károly dr. ügyvéd és Benedek Árpád hirlapíró.

A második küldöttség elnöke Kovács Aladár erdész volt, helyettese Dán György körjegyző, jegyzők: Kovács Béla és Montia György. Bizalmi férfiak voltak: Vancsó részéről Urbán Iván és Köpf János dr., Nemess részéről Szalai Arnold dr. ügyvéd és Kure János lelkész.

Az első bizottság előtt a következő községek választói szavaztak az alábbi sorrendben:

Radna, Solymos, Milova, Szabadhely, Mondorlak, Csicsér, Petris, Szelistye, Korbost, Illtyó, Obersia, Rossia, Kaprucza, Monorostia, M.-Szalatin, Dumbrovicza, Gross, Batucza, Ménes, Kládova; a második bizottság előtt: Soborsin, Trójás, Temesest, Vinyest, Halalis, Kujás, Tok, Tótvarad, Szorosság, Gyulicza, Govosdia, Lupest, Baja, Pernyest.

A megnyitás után annak eldöntése következett, hogy melyik jelöltre kezdik meg a szavazást. Az első küldöttségnél Seidner Bernát huzott a jelöltek neveivel ellátott czédulák közül egyet, a kihuzott czédulán Vancsó Gyula neve állott. A másik küldöttségnél Kovács Aladár hasonlóképen Vancsó nevét huzta ki. Így mindkét helyen a Vancsó-pártiak kezdték meg a szavazást. Ezt kidobolás utján adták tudtára a választóknak.

A szavazás.

Az első bizottságnál, hol hamarabb kezdődött meg a szavazás, Boros István radnai lakos adta le az első voksot. Így ő volt az első szavazó. Utána azután sűrűn jöttek a választók mindkét bizottságnál. Egyik helyen a radnaiak, másik helyen az ó-paulisiak nyitva meg a szavazást.

A szavazó helyiségekbe csoportosan bocsátották be a szavazókat, kik kevés kivétellel mind román parasztok voltak, élükön a lelkészekkel, tanítókkal, no meg a kortesekkel. Ez utóbbiak csupán az ajtóig jöhettek, mert onnan visszaszorították őket a csendőrök, lévén benn a korteskedés tilos. De azért sűrűn megesett, hogy becsuszott egy-egy kortes, hogy ellenőrizze a maga emberét s ha megakad, segítsen neki. Mert megtörtént, hogy némely atyafi a bizottság előtt elfelejtette a jelöltje nevét s ilyenkor szükség volt a támogató sugásra. Természetesen rögtön kelhangzott:

— Nem szabad sugni. A szavazó helyiségben tilos a torteskedés.

És a buzgó agitátornak ki kellett vonulnia. Gyakori volt, hogy a szavazók a keresztnevükön nevezték a maguk jelöltjét.

— Szetreászka Siga! — mondta az egyik, mi alatt Nemess Zsigmond dr.-t értette.

Gyulai, meg Gyula volt igen sokszor a neve Vancsó Gyulának, kit különben következetesen mondtak Vancsó-nak és Vans-nak is.

Az elnökök és a bizottság mindkét helyen nagy türelemmel igyekeztek kitudni az ilyen szavazóktól, hogy kit is illet a voksuk s a bár elferdített, de kétséget nem okozó nevek miatt senkit sem utasítottak vissza.

Igy azután meglehetősen gyorsan ment a szavazás és egy óra alatt mindkét bizottságnál leszavazott egy-egy község. Ez az első eredmény a következő arányt mutatta: leszavazott Vancsóra 60 radnai, Nemessre 11, Vancsóra 76 ó-paulisi, Nemess 22. Így hát az első óra letelte előtt kapott:

Vancsó	136
Nemess	33

szavazatot.

A holt választó. — Heves jelenet.

Daczára a bizottságok jóakarátának egyik inczidens nem volt elkerülhető. Ezek között egyik inkább derűs hangulatot kellett.

Megjelent az első bizottság előtt Butár Györgye, hogy ő is szavazzon. Utána néznek a lajstromba s látják, hogy Butár Györgye meghalt. A községbeli igazolásra megjelent bizalmi ember bizonyítja, hogy aki itt áll, az is Butár Györgye, ki a lajstromnak megfelelő számu házban lakik. Végre azután kiszült, hogy az illető az elhunyt Butár fia, ki teljes jóhiszeműséggel jött el szavazni. Ő volt az egyetlen visszautasított.

Sokkal erősebb jelenet volt, mely Borgás

János g. k. román lelkész és Milován Pál jegyző között fejlődött ki. A jegyző azzal vádolta a lelkészt, hogy a választó helyiségben Nemess részére korteskedik, Bozgan viszont kifakadt a jegyző ellen, hogy őt terrorizálni akarja. Hevesen tört ki mind a kettő s erős szavakkal illette egymást. A jelenet folytatása az lett, hogy az elnök meg egyik bizalmi férfi is szavaltatásba keveredtek.

Végül elsimult ez a dolog is és a lelkész le-szavazott.

Visszautasított lemondás.

Ezalatt benn a szavazóhelyiségekben és kinn is Vancsó Gyula javára állottak a dolgok. Fél 11 órakor az első bizottságnál Vancsó 126 szavazatot, Nemess 18-at, a másikonál Vancsó 197-et, Nemess 12-öt. A szavazatok szám aránya ekkor így állott:

Vancsó	325
Nemess	40

A számadatok hire természetesen kijutott az utcára is, mert a Nemess-pártiak közül sokan átszöktek a Vancsó-párthoz, mely óriási tömegben állott a korlátok mögött, szemben a másik párt kis csoportjával.

Közben több külön vonat érkezett úgy a Nemess, mint a Vancsó embereivel a Maros mentéről. Mikor ezek a kinn várakozó választók tömegébe vegyültek, akkor érte el telőpontját a választási láрма. Hihetetlen zajt csapott ez a rengeteg ember az utcákon. Zászlókkal, zeneszóval vonultak a választó helyek elé, hol a két párt között egy kis szóbeli háborúskodás keletkezett. Sőt fenyegetőleg lobogott néhány zászló is az ellenpárt felé, de hát csendőr elég volt a rend helyreállítására.

Az iszonyatos zsvajban sűrűn hangzott mindkét jelölt neve, de ekkor már kétségtelenül el volt döntve, hogy Vancsó óriási többséggel kerül ki a választásból.

Negyed óra után, úgy látszott, hogy vége is lesz a küzdelemnek. Nemess Zsigmond dr. írásbeli nyilatkozatot küldött Konopy Kálmán elnökhöz, melyben kijelentette, hogy visszalép a jelöltségtől. Visszalépésének okául azt hozta fel, hogy választói úgy a csendőrök, mint mások által gyakorolt erőszak folytán nem juthatnak a szavazó helyiségekbe s elszélednek.

Az elnök a lemondást ezzel az indoklással, mely szerinte alaptalan, nem fogadta el, mire Nemess kiküldöttei az írásbeli nyilatkozatot visszakérve, a lemondást visszavonták.

Erre a szavazást tovább folytatták.

Nemess visszalépett.

A további szavazás folyamán egyre nőtt a különbség Vancsó és Nemess számai között. Háromnegyed 1 órakor így állott a szavazatok számaránya:

Vancsó:	704
Nemess:	97

Ezután már nem sokáig folyt a szavazás. Fél 2 órakor megjelent Nemess Zsigmond dr. a választási elnök előtt és bejelentette, hogy a jelöltségtől visszalép.

Bejelentését, melyet ezuttal semmi indokkal sem kísért, az elnök tudomásul vette és a szavazást beszüntette. A szavazatok végső aránya ez volt:

Vancsó	740
Nemess	119

Az első bizottságnál beadtak Vancsóra 361-et, Nemessre 65-öt, a másodikonál Vancsóra 379-et, Nemessre 54-et.

Az egyes községek szerint így oszlik meg a szavazat (a kisebb szám — Petris kivételével — mindig Nemessre jutván):

Radna: Vancsóra 60, Nemessre 11, Ó-Paulis 76—22, Uj-Paulis 31—0, Solymos 66—8, Györök 90—0, Szabadhely 89—0, Kuvin 78—11, Mondorlak 82—16, Csicsér 41—7, Milova 1—0, Petris 16—23, Berzova 97—0, Szelistye 5—0, Odvos 5—0, Berzova 36—0. A konopiak szavazását a választás felfüggesztése megakasztotta s így Nemess 19 szót kapott, Vancsóra már nem szavazhattak. A többi községbeliekre nem jutott már sor.

A választásnak így vége szakadván, a jegyzőkönyveket a visszautasított egyetlen választóról szóló külön megjegyzés kíséretében lezárták, s egy küldöttség ment Vancsót, hogy a megválasztatását tudomásul adja s a mandátum átvételére a szavazatszedő helyiségbe hívja.

Óriási éljenzés és szetreáskázás közben lépett ki Vancsó a nagyvendéglőből és nagy tömeg kísérete mellett ment a szavazatszedő házba. Itt Konopy Kálmán elnök rövid beszéd kíséretében nyújtotta át neki a jegyzőkönyvet.

Ezzel az aktussal a választás véget ért.

A délután folyamán a nagyvendéglőben bankettet rendeztek az új képviselő tiszteletére, ki itt lelkes óvációknak tárgya volt.

Epizódok.

A különben komoly választási aktusba több derűs epizód hozott változatot. Különösen mulatságos volt ezek között az, amelyik a választás befejezése alkalmával történt.

Mikor Vancsóval tudatták, hogy ő a képviselő s az ünnepelt megjelent a nagyvendéglő egyik ablakánál, hogy a lelkesen szetreáskázó népet üdvözölje, a választásnál nagy szerepet vivő gyermek-zenekar rázendített a Gotterhaltéra. Hogy éppen a Gotterhaltéra, az bizonyára a német karmester lelkesedéséből tellett ki. Ez a lelkesedés pedig olyan erős volt, hogy a Gotterhalte nem akart elhalgatni. Vancsó intett a zenekar felé, hogy hallgasson el, talán beszélni is akart, de hiába. A kappelmeiszter ur csak dirigált és dirigált, a gyerekek meg fujták, ahogy csak tüdejük bírta, fujták, fujták szünet nélkül a Gotterhaltét. Többen beleavatkoztak ebbe a dologba, de mintha csak a „Bibliás asszony“ rémzenekara lenne, mely a kétségbeesésig üldözte a Cziril királyt, olyan fanatikus kitartással gotterhaltéztak tovább, talán egy negyed óráig is.

Csak néhányan tudnak egy másik mulatságos dologról. Az egyik jelölt és pedig Nemess Zsiga valami jótéteményt gyakorolt már régebben egy eleki svábasszony családjával. Az öreg asszony, ki a radnai csodatevőszüzhöz jött éppen a mai zajos napon imádkozni, egy radnai rokonától megtudta, hogy ma képviselőválasztás előtt áll a jöltevő.

Négy viaszgyertyát vásárolt erre s azokat a csodatevő oltár előtt elégette áldozatul s imádkozott, hogy a jöltevőjük legyen a képviselő. Hogy történt, de úgy volt, hogy a svábasszony eltévesztette a dolgot és a másik jelölt nevét foglalta imájába s Vancsó győzött.

Természetesen győzött volna a négy gyertya nélkül is.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Névtelen levelek, bohózat. (Páros bérlet.)
Szombat: Ninon, opera. (Páratlan bérlet.)

Névtelen levelek.

— Bemutató előadás. —

Seraphine házmester (Andorffy) furcsa gondolatra jut, hogy egy kis mellékkeresetre tessen szert. Azt eszeli ki ugyanis, hogy név-

telen leveleket ír férjeknek, asszonyoknak és figyelmezteti, hogy egyik a másikat megcsalja — tudakozódhatni nála. A számítás beválik, a lépre a figyelmeztetett férj vagy asszony rámegy, eljő hozzá és egy pár frank jutalom mindig kijár neki.

Ez a ma bemutatott bohózat alapeszméje — innen indulnak ki a különböző szálak, melyek a különböző kikapós természetű házaseleket kacagató módon behálózzák és sokféle komikus helyzetbe sodorják.

A darabban előforduló alakok közül különösen jól sikerültek az após (Mezey) ki mindvégig kellemes derűtséget keltett jellegzetes és rendkívül ügyes játékával; továbbá a néma anyós (Tolnainé), a fiatal férj (László) ennek felesége (Harmath Józsa.)

Kitűnőek voltak Hegyessi (cellista és ennek neje (Szép Olga) különösen utóbbi a szakácsnéből lett urnót valóban mintaszertűen alakította. A kisebb szerepekben Czabó, Kalocsa Róza, Hajnal ügyesen egészítették ki az összhangzatos előadást. Andorffy a házmester szerepében, azáltal, hogy a szöveghez ragaszkodott, kifogástalan komikumnak adta bizonyosságát, mely sohasem esett túlzásba és éppen ennek tulajdoníthatja a jól eső hatást.

A ma bemutatott bohózat nem nélkülözi ugyan a pikantiát, de annyiban elüt az eddigi bohózatoktól, hogy nem szemérmetlen és arczipító, hanem az élet könnyed felfogásának nyújtja oda a tükröt. A kép mindenestre nem tiszta, kissé torzítottnak látszik, de a bohózat tükre mindig reczés és azért rigoroze a képet bírni nem is lehet.

Az az egy bizonyos, hogy a közönség nagyon jól mulatott, sokat nevetett, sokat tapsolt és így végre a drámai személyzett is büszkélkedhetik azzal, hogy a közönség velük meg

* Magyar művészet a külföldön. A magyar iparművészet, melyben a magyar nemzeti jelleg pompás és modern formában nyilvánul meg, napról-napra több hívet szerez magának. Egyik Lipcsében megjelenő híres német illusztrált lap az *Über Land und Meer* most érdekes dicsérő cikket közöl a magyar iparművészetről. Az érdekes cikket pompás képek díszítik.

* A miskolci intendáns. Egy érdemes öreg színész: Breznay Géza, negyvenkétéves működés után a napokban nyugalomba vonult. Kollegái, a miskolci színház tagjai, ez alkalomból óvációban részesítették tiszteletreméltó társukat, sőt a kassai színház is résztvett a kis ünnepen: Higvégly Ernő babérkoszorút hozott a jubilánsnak s nyílt színpadon pár meleg szót intézett hozzá a kassai színtársulat nevében. — Alighogy a beszédét befejezte, Soltész Nagy Albert, a miskolci színház intendánsa, haragtól kikelve a színpadra rohant, s így szólott a félkörben álló színészekhez:

— Ez disznóság! Menjenek dikciózni másfelé, de ne komédiázzanak itt!

Ez a kifakadás annyira hihetetlenül hangzik s annyira ellenkezik mindazzal, amit műveltségnek és udvariasságnak szokás nevezni, hogy aligha hinnénk, el belőle egyetlen szót is, ha ma egy nyílt levelet nem kapunk: a miskolci színtársulat összes tagjai aláírásával bizonyítják, hogy Soltész Nagy Albert ur csakugyan ily gyöngédtelen és brutális módon leczéztette meg az ünneplő színészeket.

Krüger elnök

a búrok új fővezére.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —
Arad, márczius 29.

Joubert halálának hírére a mai táviratok megerősítik. A zseniális hadvezér halott. A harczmezőn, hadai között halt meg, de nem ellenséges fegyverek ejtették el, hanem testet ölé kör döntötte sirba. A dicsőséges hadvezér úgy halt meg, mintha soha fegyverek harci zaját nem hallotta volna. A betegség hirtelen

végezett vele, s aki egyik nap még ereje teljességében a legmerészebb terveket alkotta nemzete szabadságának megmentése végett, másnap éjjelre már békességesen nyugvó halott volt.

Egy nemzet siratja a nemzeti hőst. Holnapra úgy lehet már ennek a nemzetnek függetlensége is. A hadvezérlés Krüger elnök kezébe került. Bölcs, higgadt férfiú, — de, ki tudná, milyen katona? Talán kedvez a szerencse neki, s akkor a burok ügye, amely most ismét jobbra fordulóban volt, diadalmaskodhatik. De Joubert halála akkor is pótolhatatlan veszteség marad.

Az új fővezér tervei egyelőre ismeretlenek. Hihetleg Joubert megkezdett taktikáját folytatni fogja, mert e perczen ez az egyetlen mód, a melyen megnyugvás szállhat az aggódó seregek lelkébe.

Mai távirataink a következőket jelentik:

London, márczius 29.

Wolseley lord a milícia-lövészek gyűlésén, a melyen elnökölt, magasztalta a Cardwell által meghonosított hadrendszert, a mely nélkül lehetetlen lett volna a háborút folytatni. Azután kiemelte a milícia fontosságát és azt mondta, hogy csak a milícia tette lehetővé a Dél-Afrikában harcoló hadsereg szervezését. A milícia a háboru eleje óta 900 tisztet adott a reguláris csapatoknak. Harmincz milícia-zászlóalj áll jelenleg Dél-Afrikában fegyverben. Nagyon jól tudja — mondja azután a szónok — hogy külföldön azt hiszik, hogy Anglia meg van fosztva minden csapatától. Pedig a kaszárnyák soha sem voltak úgy tele, mint most. A behívásra még 50 zászlóalj gyalogos milícia áll rendelkezésére a kormánynak, de ennyi ember számára még hely sincs. Ezeket a zászlóaljakat majd csak akkor hívják be, ha az időjárás megengedi a hadi táborozást. Wolseley azzal fejezte be beszédét, hogy jövőre a katonáknak mindenekelőtt jó lövészeknek kell lenniök.

London, márczius 29.

A Daily News-nak jelentik Pretóriából 26-iki kellel: Krüger elnök azt kívánja, hogy Pretóriát védelmi állapotba helyezték, ezt azonban a városnak sok előkelő lakosa ellenzi. Johannesburgban sok épületet aláaknáznak Krüger parancsára.

Bloemfontein, márczius 29.

French tábornok azt jelenti, hogy Olivier és Grobler 6000 emberrel észak felé tartanak, hogy a transzváli burokhoz csatlakozzanak.

London, márczius 29.

A Standard-nak azt jelenti Ladysmithből tegnapi kelettel, hogy ott minden nyugodt. Az ellenség a Biggarsberg vonalát tartja megszállva, a hol Buller előnyomulását várja.

Washington, márczius 29.

A képviselőház külügyi bizottsága kihallgatta Macrum volt pretóriai konzult leveleinek az angol hatóságok által történt felbontása dolgában. Macrum nyilatkozatai nem tettek kedvező benyomást. May külügyminiszter átiratot intézett a bizottsághoz, a melyben kijelenti, hogy Macrum a külügyminiszteriumban soha sem tett panaszt leveleinek felbontása miatt. Az angol kormány kijelentette, hogy ha a leveleket felbontották, ez csakis a kiadott utasítások ellenére történhetett.

A külügyminiszter megjegyzi, hogy Stowe fokvárosi amerikai főkonzul arról értesítette, hogy mikor a durbani cenzura Pretóriába és Lourenco-Marqueze szóló két levelét felbontotta, Milner kormányzó mentegedőzött előtte.

A miniszter megemlíti továbbá, hogy Stowe november 3-án levelet írt neki, a melyből kitűnik, hogy Steyn elnök október 26-án a bloemfonteini amerikai konzuláris ügyvivő útján megkérte, tudakozódjanak róla, vajjon az Egyesült-Államok hajlandók volnának-e a vá-

lasztott bíró tisztét elvállalni, ha Milner beleegyezik. Stowe azt válaszolta, hogy Milner, a kit erre nézve megkérdezett, a maga részéről hajlandó volna ilyen tárgyalásokat kezdeni, de nem hiszi, hogy ebben az értelemben működhetnék.

Brüsszel, márczius 29.

A Joubert halálával megüresedett főparancsnokságot Krüger elnök vette át. Kedd óta, a mikor Joubert meghalt, ő intézi a legfőbb vezérkarral a háboru vezetését.

A meghalt fővezért mély gyászszal siratja egész Pretoria. Holttestét a wakersthrumi kerületben, ősi birtokán helyezik nyugvóra. Joubert csak rövid ideig volt beteg. Hashártyagyulladásban halt meg, a mely egészen váratlanul támadta meg.

Halálát, mint az ügy veszedelmét siratják a burok táborában. Tartanak tőle, hogy a vezérlésben való változás kockára teszi a háboru további sikereit.

London, márczius 29.

Joubertet az összes angol lapok vezércikkében bucsuztatják, s elismeréssel írják hadvezéri tehetségeiről.

Brüsszel, márczius 29.

Pretóriai távirat jelenti Joubert utolsó napjairól:

Joubert a múlt héten érkezett vissza Pretóriába a harctérről. Barátainak kijelentette, hogy még a hét végén visszamegy a seregekhez, hogy megtegye az utolsó intézkedéseket, a melyek az angol seregekkel való új mérkőzéshez szükségesek. Vasárnapig egészen jól érezte magát. Vasárnap délelőtt még templomban volt, s azután több ismerősénél látogatást tett és azokkal beszélt a háboru jövőjéről.

Betegsége mindössze egy napig tartott. Szinte hihetetlen gyorsasággal folyt le. Felesége, aki betegsége alatt állandóan mellette volt, hétfőn délben orvost hivatott. Ez azonnal felismerte a baj veszedelmes voltát, s a legrosszabbra készítette elő a családot.

Joubert nyugodtan halt meg. Mosolyogva nézett azokra, akik ágyát körülállották. Kedden este 9 órakor elaludt. Tíz órakor felébredt. Szemei tulvilági fényben ragyogtak, arcza lázban égett és a halállal küzdöve, ezt mondta:

— Bizzatok, tietek lesz a siker. Küzdjétek és győzni fogtok.

Ezután lehunyta a szemét, s rövid agonia után meghalt.

London, márczius 29.

A Daily Mail azt írja Jouberttről, hogy nagy volt mint ember, nagy mint politikus és mint hazafi. Ha harmadéve őt választották volna meg elnöknek — a minek igen kevés híjja volt — akkor a háboru nem tört volna ki, mert Joubert ugyanazt akarta, mint Anglia, hogy a betelepülők három évi ott lakás után elnyerjék az összes polgári jogokat.

London, márczius 29.

A Times-nak jelentik, hogy a Kragen és Elandslaagte melletti bányákban már fel van halmozva a robbantó anyagok, a melyek a gépezeteket és bányaberendezést egyszerre légböröpitik, ha a helyzet rosszra fordul.

London, márczius 29.

Roberts lord jelenti Bloemfonteinből: Clement tábornok Fauresmith megszállásakor egy bányában egy kilencz fontos ágyut és egy Martini-féle Maxim-ágyut talált, valamint sok lőszert.

Kimberley, márczius 29.

Warrenson mellett, hol a Vaal folyó átjárójánál nagy bur haderő van összpön-

tosítva, mely megakadályozza az angol csapatok átkelését, tegnap este heves harc folyt.

Fokváros, márczius 29.

Schreiner miniszterelnök egy küldöttségnek kijelentette, hogy ő a lehető legerélyesebben tiltakozott a bur foglyoknak és Cronje tábornoknak Szent-Ilona szigetére való szállítása ellen, de felszólalása eredménytelen maradt.

Pretoria, márczius 29.

Krüger elnök katonáinak kijelentette, hogy a háboru eltarthat egy hónapig, vagy akár három esztendeig is, de a mily bizonyos, hogy van igazságos isten, oly bizonyos, hogy Transzvál és a burok győzni fognak.

Brüsszel, márczius 29.

Krüger Joubert temetése után azonnal a harctérre utazik. Ma levelet küldött az összes csapatoknak, a melyben megható szavakkal siratja a bur sereg legnagyobb vezérének halálát.

Pótolhatatlan ugyan a veszteség — írja — de a csapás, a melyet isten reánk mért nem rendítheti meg bizalmunkat. A mi kudarc most ért bennünket, azt csekélybe kell venni. Isten megpróbáltatásai ezek, a miként hogy a zsidóknak is 40 évig kellett a sivatagot járniok, míg megadatott nekik ellenségeiket legyőzniök. Mi reánk is sok megpróbáltatás vár talán még, de ha bizunk istenben, az igaz ügynek nem szabad elbuknia; ha mindenki hiven teszi kötelességét a jövőben, üdvösséggel, a melyet minden földi boldogság fölé helyezek, kezeskedem nektek, hogy győzni fogunk. Joubert emléke vezessen, tettei lelkesítsenek, az ő hazaszeretete legyen vezető csillagotok.

Ez a levelet Joubert temetése órájában fogják a hadseregnek ünnepélyesen felolvasni.

Munkás-zendülés Körösbányán.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 29.

Ausztriában véget ért már a szénbányászok sztrájkja, itthon is, Resiczán és Aninán, lecsillapultak a szenvedélyek, de hogy teljes harmonia még se legyen munkaadók és munkások között arról legujabban Aradmegye mellett, Körösbányán gondoskodnak. Nagyszabású zendülés tört itt ki az erdei munkások közt, ostromot intéztek a jegyző ellen s csak a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy véres jelenetekre nem került a sor.

A körösbányai fűrészgyárban és a viskaliczai erdőkerülőnél négyszázötven havasi oláh erdei munkás tegnap fellázadt a Haas-czég ellen. Fenyegető csoportok alakultak a gyár telepén, gyanus zugás, mozgolódás volt hallható. Ökleikkel fenyegették meg az emberek a gyári irodát és azt kiabálták, nem állnak dologba addig, míg a panaszukat meg nem orvosolják.

A négyszázötven munkás azért lázadt el mert nem kapják meg rendes időben a nap-számukért járó bért. De mint az alábbiakból látható, van ennek a zendülésnek némi szociális tendenciája is.

Délután már tetekben nyilvánult a zavarás. A zendülő munkások bevonultak nagy csoportokban Kozma Mihály viskaliczai körjegyző házához s ott éktelen kiáltozást vittek végbe. A jegyzőnek éppen vendégei voltak. Felugráltak az asztaltól, megtudakolni, mi történik odakünn. S a munkások vezetője telortokból felkiabált a jegyzőnek.

— Hé, domnu . . . ti itt esztek, isztok, mi pedig éhezünk. No hát az urak se legyenek

különbek nálunk. Azért jöttünk, hogy megmondjuk, hogy azonnal lekasabolunk beneteket, ha ti esztek és isztok tovább . . .

A pár főből álló társaság megijedt erre a vad fenyegetésre s tényleg megtörtént, hogy a jegyző és vendégei nem mertek asztalhoz ülni.

Este 10 órára járt már az idő s a folyton kiáltozó, fenyegető emberáradat nem mozdult. Végre is sikerült a jegyzőnek valami uton értesíteni a körösbányai csendőrséget. Onnét az őrsparancsnoknak vezetése alatt erős őrsjárat vonult ki, a mely hosszú parlamentirozás után lecsitította és szétszólásra bírta a tömeget.

A körjegyző vendégei csendőrfedezet mellett gyalog tértek haza Körösbányára, mert attól tartottak, hogy a felbőszült munkás-had megátadja őket a viskuliczai erdőben.

A famunkások ma átmentek Körösbányára, hol a zavargás megismétlődött. Már komoly összeütközésre került a sor, de Farkas Lázár főszolgabíró tapintatos és erélyes fellépése elodázta a veszedelmet.

Van már a lázadóknak ügyvédjük is, a kit felkértek, járjon el a bajukban. Baumgarten János dr. brádi fiskális elfogadta a megbízatást s azonnal érintkezésbe lépett a gyár vezetőségével, hogy mikép lehetne véget vetni a még egyre fenyegető zendülésnek. A gyárvezetőség rögtön táviratozott pénzért a cég budapesti központjához, honnét a pénz sürgönyileg megérkezett s a munkások megkapván járandóságukat, elégedten szétszórtak.

Megjegyzendő, hogy a zavargásért a mulasztás sem a cégtulajdonosokat, sem a gyár vezetőségét nem terheli, hanem a munkafelügyelőt, mert ez nem volt tisztában azzal, mennyi napszámot kell kifizetni. Így történt aztán, hogy a gyárvezetőség a heti ellátmányokért nem kért felülhől kellő fedezetet.

Tanítónőválasztás.

— Az iskolaszék üléséből. —

Arad, márczius 29.

Erdekes ülése volt ma az iskolaszéknek. Meglátszott a terem képén, hogy választás lesz. Nagy Sándorné Ujházy Julia lemondása folytán egy tanítónői állás jött üresedésbe. Kilencz pályázó volt és szótöbbséggel Ajtay Erzsébet nyerte el az állást.

A választás előtt is, után is érdekes pontok voltak napirenden, melyek tárgyalását egyszer-mászor egy kis gyenge vihar kísérte.

Jánszky Piroska és Hoffbauer Olga tanítónők három heti, illetőleg a folyó iskolaév végéig tartó szabadságidőt kértek, amit meg is kaptak.

Weber Ágoston községi tanító hasonló irányu kérvényének — tekintettel, hogy a kérvényező érettségi vizsgára készül — szintén helyt adtak.

Varga Ilona és Müller Erzsébet gyermekkert tulajdonosok 400—400 korona évi segélyért folyamodtak a várostól. Millig felügyelő elreferálása alapján a kért segélyt április hó 1-től folyósíttatni fogják.

Többször volt már lapunkban szó arról, hogy a polgári iskolák igazgatói általánuknak a törzsfizetéshez való csatolását kérték.

Az ügyet kiadták egy bizottságnak, mely Boros Vida elnöklete alatt Rieger Imre, Hász Sándor és Fényes Dezső tagokból állt. A bizottság javaslatát ezen az ülésen nyújtotta be. Erősebb vita fejlődött ki a beadott javaslat felett, midőn Millig József az elemi iskolai igazgatók hasonló érdekeit vette védelmezésbe.

Többször volt már lapunkban szó arról, hogy a polgári iskolák igazgatói általánuknak a törzsfizetéshez való csatolását kérték.

Az ügyet kiadták egy bizottságnak, mely Boros Vida elnöklete alatt Rieger Imre, Hász Sándor és Fényes Dezső tagokból állt. A bizottság javaslatát ezen az ülésen nyújtotta be. Erősebb vita fejlődött ki a beadott javaslat felett, midőn Millig József az elemi iskolai igazgatók hasonló érdekeit vette védelmezésbe.

Az elemi iskolai igazgatók kérését pedig a Szathmáry János és Bokor Alajos iskolaszéki tagokkal megnagyobbított bizottsághoz utasítják s annak idején együttesen terjesztik a törvényhatósági bizottság elé.

Ezután a távozó Nagy Sándorné szül. Ujházy Juliának, több évi hasznos működéseért elismerést szavaztak. Az így megüresedett állást meghívás folytán egy próba évre be fogadják tölteni. Pályázatokat adtak be: Róth Gizella, Balázs Ferenczné, Terényi Lujza, Ajtay Erzsébet, Kőmives Julia, Masztig Ilona, Arányi Szeréna, Sztanig Julia és Kosztolányi Margit, kik közül Ajtay Erzsébet 19, Tóth Gizella 11, Terényi Lujza 4 szavazatot kapott. Tehát Ajtay Erzsébetet hívják meg az osztálytanítónői állásra.

Schuster Illés indítványozta, hogy tekintettel a tanítónői karban előforduló sűrű betegkedésre, a megerősítés előtt ezentul vizsgálják meg az új tanítónők egészségi állapotát. Az indítványt elfogadták és ezen feladattal Posgay Lajos dr., Schuster Illés és Kabdebó János dr.-ből egy bizottságot alakítottak.

A polgári fiúiskola igazgatósága hatályon kívül helyezni kérte azt az iskolaszéki rendeletet, mely szerint a tanítás délelőttökint csak 8 órától 11 óráig tarthat. Azt kéri, hogy a tanítás tartson reggeli 8 órától déli 12 óráig és hadd legyen a tanulóifjuságnak szabad délutánja.

Sokan beszéltek pro és kontra: és különösen meggyőzően érvelte a hosszas gyakorlatra támaszkodva Boros Vida a kérvény helyes és méltányos voltát. A megejtett szavazás 8 igen-t és 8 nem-et eredményezett. Az elnöklő polgármester szavazata döntött — és a kérvénynek nem fognak eleget tenni.

Több szorosán iskolai belügyet képező jelentés jóváhagyó tudomásul vétele után vége lett az ülésnek, melyen Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt jelen voltak:

Millig József felügyelő, Simay István, Csák Czirjék dr., Boros Vida, Nikolits Péter, Bing Vilmos, Remetey F. Károly dr., Domonkos Lajos, Kristyóry János, Bokor Alajos, Csik János, Müller Károly, Nesnera Aladár, Fényes Dezső, Marschall Lajos dr., Simon Karolin, Avarffy Ferencz, Rosenberg Sándor dr., Schuster Illés, Walder Gyula, Neumann Adolf, Szathmáry János, Abrai Lajos, Telescu György, Szontagh Gyula, Tedeschi Viktor, Reicher Ferencz, Edvi-Ilés László, Robitsek Ágoston dr., Pozsgay Lajos dr. Frint Lajos. A jegyzőkönyvet Bonts Aurél iskolaszéki jegyző vezette.

Aczél Béla báró meghalt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 29.

Férfi kora javában halt meg ma egy ember, a kinek a munkás életének a modern Magyarországon fejlődésében igen nagy része van s nagy terveitől igen sokat vártunk a jövőre. Egy ember halt meg, a ki mágnás csak azért volt, hogy kiváló helyzetében vezető munkása lehessen a legdemokratább fejlődésnek, a ki gazdagságát nem pusztán a maga kényelmére kamatoztatta, hanem az ország javára, a művészet és a műipar fejlesztésére, a ki erős demokrata meggyőződése ellenére a legexkluzívabb arisztokrata klubnak volt megalapítója, csak azért, hogy ennek az exkluzív társaságnak óriási vagyoni erejét kihasználhassa egy izlést fejlesztő valódi műipari mintatelep létesítésére s a ki európai műveltségű, európai izlésű ember volt, hogy mindezt a legsovénabb hazafiság javára értékesítse.

Aczél Béla báró halt meg ma délután két óra előtt néhány perczczel. Hirtelen jött betegség örölte meg alig pár nap alatt a nagy erejű embert, a kivel közéletünknek legagilisabb munkása száll sirba. Sok megvalósítatlan nemes terv, sok felében maradó munka teszi gyászossá elmúlását. A tunya közszellemnek élesztő erejét viszi magával a tetem, a melyet ma ravatalra helyeznek a fővárosban.

Aczél Béla báró e hó 16-án érkezett Mentonból Budapestre és a Hungaria szállóban

bérelt állandó lakásába szállott. Évek óta lakott már itt családjával együtt a második emelet 214—217 számú nagy lakosztályában.

A délvidékről megerősödött egészséggel tért vissza Aczél báró, de az itthoni szeszélyes időjárás megöleje lett. Vasárnap délben még ki akart kocszni a Stefánia-uti Park-klubba, de utközben hirtelen rosszul lett, háborzongásokat és szédülést érzett, úgy, hogy kénytelen volt visszafordulni. A Nemzeti Kaszinóba hajtott s ott baráti körben megebédelt. Hosszabb ideig elbeszélgetett a kaszinóban, de rosszullete állandóan gyötörte, úgy, hogy este nyolczadfél órakor hazament és ágyba feküdt. Éjjel annyira rosszul lett, hogy aggódó családja Kéty Károly dr. egyetemi orvostanárért küldött.

Az orvosi vizsgálat influenzát konstataált. Másnapra annyira veszedelmes fordulatot vett a dolog, hogy Angyán tanárt is elhívták. Az orvosok a katasztrófa beálltát előrelátták és távirati uton hazahívták Aczél báró fiát, Elemért Kolozsvárról és Hugonnay Béla gróft, Szathmár-Németi főispánját. Ezek állandóan a beteg mellett voltak, s az éjjeleket is ágya mellett virrasztották át.

A gyilkos betegség ma reggel teljesen elhatalmasodott. Tizenegy óra tájban Aczél báró elveszítette eszméletét és háromnegyed kettő után meghalt.

A halál híre hamar elterjedt, s a család bizalmasai közül sokan jöttek részvétüket kifejezni. Ezeket Hugonnay gróf fogadta, a kit a család minden intézkedéssel megbízott. Károlyi István gróf, az elhunyt legbizalmasabb barátja és Széll Kálmán miniszterelnök is látogatást tett a gyászoló családnál.

Kéty tanár a halálozásról a következő bizonyítványt állította ki:

Halálozási bizonyítvány.

Éves korában öt napig tartó influenzas tüdőgyulladás után ma délután háromnegyed 2 órakor meghalt.

Budapest, 1900. márczius 29.

Dr. Kéty Károly, s. k.

A temetés holnapután lesz az elhunynak a Hermina-uti kápolna melletti villájából. Ezt a kis palotácskát fejedelmileg rendeztette be Aczél báró, de felesége kívánságára, a ki idegenkedett attól a háztól, soha belé nem költözött. A temetés órája még nincs végleg megállapítva, de valószínűleg délután 3 órakor lesz. A Nemzeti Kaszinóban az este szó volt arról, hogy a ravatalt a Park-klubban állítsák fel, de e tárgyban határozatot nem hoztak.

Borosjenői Aczél Béla báró Borosjenőn, 1850 október 29-én született. Atyja Aczél István báró volt, anyja Hugonnay Emilia grófnő. Kora ifjúságában árvaságra jutott és nagybátyja Aczél Lajos gyámsága alá került. A gimnáziumot Budapesten a piaristáknál végezte, azután jogot tanult a budapesti egyetemen. 1872-ben elvégezvén a jogot Aczél Péter főispánsága idején Aradmegye tiszteletbeli aljegyzője lett. 1874-ben külföldi utra indult, s még ugyanazon évben megházasodott. Románia leggazdagabb bojárjának Ulinay Germain György, szenátornak leányát, Ilonát vette feleségül. Házassága után beutazta Európa összes államait, nagy utakat tett Ázsiában és Afrikában is.

Az 1892. évi általános választásokon a bodajki kerületnek lett szabadelpárti programmal képviselője.

A társas életben nagy szerepet vitt. Alapítója volt a Park-klubnak, a mely fejedelmi berendezésével a külföld arisztokratái előtt is bámulat tárgya, nálunk pedig az izlésnek egé-

zen új irányt szabott. Az angol műipar legzebb mintadarabjait gyűjtötte össze, hogy a nikor látszólag a gazdagok kényelmét szolgálja, a tanulni tudó magyar műiparnak adjon alkalmat és módot a fejlődésre. Mikor az Országos Kaszinó igazgatójává választották, ugyanezeknek a törekvéseknek szolgálatába szegődött a középosztálynak ezt a kaszinóját. E mellett a magyar iparegyesületnek alapító tagja volt és egyik legbuzgóbb munkása. — Nyolcz év óta cs. és kir. kamarás.

Az Országos Kaszinó ma este gyönyörű koszorút küldött a ravatalra evvel a felirással:

A szeretett vezérnek és jó barát-
nak — Az Országos Kaszinó hű ku-
ruczai.

Az összes kaszinók épületein gyászlobogókat tűztek ki a halál hírére.

A szomorú esemény sok emléket idéz fel Aczél báró életéből. Munkássága mellett főképen két párbaja lett nevezetessé. Az egyiket a koronázási jubileum idején *Karsai Sándor* földbirtokossal vívta. Ismeretes a párbaj oka: Aczél tiltakozott az ellen, hogy a hódoló bandériumban *Karsainak* is helyt adjanak. A pisztolypárbajban Aczél átlötte *Karsai* mellét, — szerencsére azonban oly helyen, hogy nem halt bele, sőt teljesen felépült. Azóta a legjobb barátság fűzte Aczél *Karsaihoz*, mert belátta, hogy oktan elítélet miatt sértette azt meg.

Másik párbaja külföldi volt. *Monte-Karló*-ban. Egy híres lövő olasz főrral kapott össze Aczél báró, s a párbaj elkerülhetetlen volt. Segédek azonban nem merték szembeállítani őket egymással, mert az biztos halált jelentett volna, s úgy oldották meg a dolgot, hogy hátat állították fel őket, kimondván, hogy mikor a vezető segéd számolni fog: egy, kettő, három, négy... — a három és négy között megfordulhatnak és azonnal löhetnek. Abban reménykedtek, hogy a rövid célzási idő alatt nem okoznak egymásban bajt. A „három” szóra azonban Aczél villámgyorsan megfordult és agyonlőtte ellenfelét. Gyanuba is vették, hogy szabálytalanságot követett el, s idő előtt lött. Azonban a golyó ellenfele mellét érte, tehát az is megfordult volt már s így vagy nem volt szabálytalanság, vagy mindketten elköveték azt. Az bizonyos, hogy akkor ez a gyorsaság volt Aczél báró életének a megmentője.

... És most kiterítve fekszik Aczél báró is. Megölte a betegség és sirba viszi vele a magyar társas élet fejlődésének egy nagyon nagy részét.

HIREK.

— **Gróf Lónyayné a leányánál.** Rövid ideig tartott az az érzékeny elválás, mely a trieszti állomáson a minap gróf *Lónyay Elemérné*, akkor még *Stefánia* főhercegasszony és leánya, *Erzsébet* főhercegnő között végbement. — Az anyai szív győzedelmeskedik a feleségen: *Stefánia* látni kívánja bájos gyermekét, a szép, a már eladósorban járó főhercegisasszonyt. Ma éjjel azt jelenti egy táviratunk, hogy gróf *Lónyay Elemérné* már a közelebbi napokban férjével együtt *Gries-be* utazik, hol *Stefánia* meglátogatja a leányát. *Lónyayék* innét *Cap-Sant-Martinba* mennek hosszabb időre s ott töltik el a husvétünnepet is.

— **A király személye körüli miniszter** még sem lesz *Széchenyi Gyula* gróf. Ma *Budapestről* azt táviratozzák, hogy *Széll Kálmán* miniszterelnök a király személye körüli miniszterséget megtartja, ellenben szerveznek mellé egy államtitkári állást, a melyre legközelebb kineveznek valakit. Hogy kit, ma még nem lehet tudni.

— **Két kitüntetés.** A király *Limberger István* késmárki ágostai hitvatlasi evangélikus lelkész és főesperesnek, egyházi téren szerzett érdemei elismerésül, valamint *Baader Henrik* okleveles mérnöknek, a *Temesvár* városi villamos közuti vasúttársaság vezérigazgatójának, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a *Ferencz József-rend* lovagkeresztjét adományozta.

— **Mária Valéria főhercegnő** tegnap délután 3 órakor lement a bécsi kapuczinusok sirboltjába és a boldogult királynő és trónörökös szárkofájainál imát mondott. A főhercegnő tíz percnyi időzés után elhagyta a sirboltot.

— **Szinielőadás a Kossuth-szobor javára.** Az *Aradon* emelendő Kossuth-szobor alap javára április hó 9-én az aradi színházban előadást rendez *Leszkay András* színigazgató. Ez alkalommal „A király házasság” című vígjáték kerül színre.

— **A zab.** Miféle zab? Hát az *Ugron* zabja. Ha zabról van szó, úgy is csak erre gondol mindenki Magyarországon. Tehát a képviselőház mai ülésén újból kísértett a zabliferalás ügye. *Olay Lajos* a napirend előtt fel akart szólalni, hogy megkérdezze, miért késik az összeférhetlenségi bizottság *Ugron Gábor* ügyének az elintézésévé? Akadtak, a kik közbeléptek, *Olayt* lebeszéltek s így a felszólalás — egyelőre — elmaradt.

— **A Tagányi-pár Pankotán.** Fényes fogadtatásban részesítették ma a pankotaiak *Tagányi Sándor* dr.-t, ki a déli vonattal érkezett oda bájos ifju nevével, *Sulkovszky* *Ida* hercegnővel, hogy az egész ujon átalakított ősi kastélyban állandóan letelepedjenek. A vonat elé Pankotának ugyszólván minden lakója kivonult. Testületileg megjelentek a nőegylet, a községi előljáróság, az önkényes tűzoltók, a lövészeget stb., azonfelül nagyszámu lovas bandérium, valamint a pankotai gyermekzenekar. Az új pár kíséretében érkezett rokonuk, *Szabó Zoltán* honvédőrnagy is. Mikor a vonat megállott, harsány éljenzés zúgott fel, a gyermekzenekar pedig rázendítette a Hymnust. Most előlépett *Nagy József* rom. kath. plébános s csinos beszédben üdvözölte az új birtokos párt. *Tagányi Sándor* meghatva mondott köszönetet az impozáns fogadtatásért. Kijelentette, hogy ő most már testestől-lelkestől pankotai s mindent elkövet a város anyagi és erkölcsi javának előmozdítására. Hosszu, lelkes éljenzés mellett, a tűzoltók sora felvonult ki hintójához az új pár és behajtatott a kastélyba. Fel volt lobogozva minden ház, a főutcza két oldalán egész a kastélyig magas oszlopokra virágfüzerek voltak fonva. A kastély bejáratánál az összegyűlt uradalmi tisztek nevében *Iby Ferencz* uradalmi ügyvezető tartott szép beszédet majd három iskolás leány gyönyörű csokrot nyújtott át *Tagányinénak*, ki meleg köszönetet mondott ezért a figyelemért. Az új pár most visszavonult a fényesen berendezett kastély belső termeibe. Kevés idő múlva a községi előljáróság tisztelgett *Kotzó Károly* jegyző vezetésével, azután pedig a nőegylet, melynek elnöknője, dr. *Abonyi* *Henrikné*, pompás csokrot nyújtott át. Este a várost kivilágították, majd zenés fáklyásmenet vonult a kastély elé, a hol *Domsa György* ügyvéd intézet csinos beszédet a körükbe érkezett birtokos-párhoz.

— **A lippai képviselőválasztást megfélebezték.** A lippai kerületben pár nappal ezelőtt történt képviselőválasztás ellen a Ház elnökéhez intézett távirat útján felebbezést jelentett be a kisebbségben maradt jelölt. A kerület tudvalevőleg *Fülöp Bélát* választotta meg szabadelpárti képviselőnek, akivel szemben az utolsó percben *Bocu* *Szevért* léptette volt fel a kerületbeli románság egy része. A választás

után *Bocu* azt telegrafálta a Ház elnökének, hogy a választásnál felmerült több rendbeli szabálytalanság miatt felebbez a választás érvényessége ellen. Ezt a „felebbezést” hivatalból vissza kellett utasítani, mert sem formájára, sem tartalmára nézve nem felelt meg azoknak a feltételeknek, melyeket a házszabályok a választások érvényessége elleni petíciók tekintetében megállapítanak.

— **Udvari harag a Lex-Heinze miatt.** A *Lex-Heinze*, ez a szerencsétlen törvény már eddig sok galibát csinált Németországban. A *Lex-Heinze* miatt most feszültség uralkodik a berlini és müncheni udvar között. Ennek a feszültségnek legbiztosabb jele az, hogy *Vilmos* császár ez évben, rendes szokásától eltérően nem adott diszebedet a bajor régens-herceg tiszteletére annak születése napján. Sőt ez évben nem is vett tudomást erről a napról és *Wilhelmhavenba* utazott.

— **A katonatisztek fizetésemelése.** Említettük, hogy a folyó évtől kezdve az összes katonatisztek fizetését felemelték. Bécsből ma azt táviratozzák, hogy a felemelt fizetéseket május elsején kezdik kiutalványozni.

— **Lónyai Elemér gróf — ismeretlen.** A budapesti VIII—X. kerületi járásbírósnál a sommás perek unalmas egyhanguságában pikáns kis epizód játszódott le. A tárgyaló bíró, dr. *Ender Miklós* felhívja a peres feleket, egyszerre csak a következő nevet kiáltja az alperesek között:

— Gróf *Lónyay* *Elemér!*

Altalános csend. Mindenkinek tekintete az ajtó felé irányul és kíváncsian várja a volt trónörökös né férjének daliás alakját. De nem jött. Az ügyvédek csalódottan fordulnak vissza bélyegeikhez. Gróf *Lónyay* *Elemér* elmakacsoltja magát, mint akármilyen közönséges alperes! A felperes ügyvéd rendületlen komolysággal kérdi a bírót, hogy a makacssági ítélet meghozható-e? A bíró vizsgálja a kézbesítési vétiwet, majd hivatalos szárazsággal kihirdeti a bíróság határozatát:

— A bíróság gróf *Lónyay* *Elemér*t nem marasztalhatja el, mert nem volt szabályszerűen idézve. A kézbesítő jelentése szerint gróf *Lónyay* *Elemér* lakóhelye teljesen ismeretlen.

De már erre elmosolyodtak a perrendtartás paragrafusaiiban megcsontosodott jogászok is. A hivatalos igazság szerint gróf *Lónyay* *Elemér* ismeretlen tartózkodása, mikor a miramarei násszal s a nászutazók minden lépésével hasábszámra foglalkoznak a hírlapok. A történelmi igazság kedvéért megjegyezzük, hogy *Müller és Weisz* budapesti cég perelte néhány száz korona értékű gépvásárlásért gróf *Lónyay* *Elemér*t és fivérét *Gábort*; időközben az alperesek kifizették a tőkét és a felperesi ügyvéd most a költségeit kereste rajta. De már ezzel várnia kell, míg a gróf újból visszatér „ismert” tartózkodási helyére.

— **Athelyezett tanár.** *Szántó Péter* ujszentannai polgári iskolai tanítót a pécsi tanítóképző-intézetbe tanárrá nevezték ki s új állását közelebb elfoglalja.

— **Pollák M. A. haláláról** a következő gyászjelentést vettük:

Alólirottak a legmélyebb fájdalomtól megtörtént jelentik a szerető, gyöngéd apa, nagy- és dédapa, após és fivér *Pollák M. A.* ur az aradi izr. hitközség képviselőes évtizedeken át volt érdemdu tagjának, odaadásteljes zsinagóga előljárónak, f. évi márczius hó 28-án, délután 1/45 órakor, tevékeny, jámbor élete 84. évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Az Ur birodalmába megtért, drága halottnak hült teteme f. hó 30-án, délután 1/3 órakor fognak a gyászházból (Templom-utca 10. sz.) a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra kísértetni. Aldás emlékére! Aradon, 1900. márczius 28-án. Özv. Frank Regina szül. *Pollák*, *Rosenblüh Mór*né szül. *Pollák*, *Klein Ignác*né szül. *Pollák* leányai. Özv. *Belgráder Katalin* sz. *Pollák*, özv. *Klein Terézia* szül. *Pollák*, *Pollák Ignác* testvérei. *Rosenblüh Mór*, *Neumann Armin*, *Klein Ignác* vejei. Özv. *Biedl*

Rozália szül. Plon, özv. Klein Eleonora sz. Plon, Pollák Ignácné szül. Pollák, sógoróni. Engel Ignác, sógora. Frank Arnold, Emil, Helén férj. Handowsky, Ottó, Náményi Zsigmond, Lajos, Ilona férj. Lichtmann, Miksa, Ráskai Miksa unokái. Frank Lucien, George, Jaques, Handowsky György, Pál, Alfréd, Náményi Pista, Lichtmann Margit, Náményi Erzsike dedunokái.

— **Képtelen vád.** Érdekes és ritka esetben hozott ma vád alá helyezési végzést egy ügyvéd ellen a nagyváradi királyi tábla büntető tanácsa. Az eset jogi szempontból különösen azért érdekes, mert míg a gyulai kir. törvényszék az ügyvédet vétkes gondatlanságból előidézett súlyos testi sértésre való felbujtás vétsége miatt helyezte vád alá, ami valósággal képtelenség, a nagyváradi királyi tábla büntető tanácsa ezt a lehetetlen vádat elejtette és vétkes gondatlanságból eredő súlyos testi sértés miatt helyezte vád alá az ügyvédet. A dolog egyébként úgy történt, hogy Kiss István gyulai ügyvéd saját fogatán kocsizott Gyomára. A községbe érve az országuton három gyerek kergetőzött a kocsi előtt. Az ügyvéd és kocsisa is hangosan kiáltottak a fiukra, de azok egyike mégis a lovak lábai alá került. Abban a pillanatban állott meg a kocsi, mikor a fiucska az egyik ló hasa alatt volt. Feje érintette a ló hasát. A gyermek fejétől csiklandozott ló rettentően rugdalózott s minden pillanatban agyon rugással fenyegette kis áldozatát. Az ügyvéd erre rákiáltott a kocsisára, hogy térítse a lovakat jobbra, ami ugyanis történt, de a forduló kocsi kereke elütötte a gyermeket, keresztül ment annak jobb karján és eltörte. Az ügyvéd azt vallotta, hogy ő nem hogy bajt akart volna a gyermeknek okozni, de épen az életét mentette meg. Így állván a dolog, a nagyváradi kir. tábla Urbán Adolf báró előadása alapján vétkes gondatlanságból eredő súlyos testi sértésért helyezte vád alá az ügyvédet és kocsisát.

— **Házasság.** *Eliás Simon m.-pécskai fiatal nagykereskedő, megyebizottsági tag, április hó 3-án köt házasságot Szerb-Czernyán Taub Samuel bájos leányával, Aranka kisasszonnyal.*

Oroszi Pál szarvasi posta és táviráda tiszt házasságot kötött Kirilli Margit kisasszonnyal, a székudvari postamesteri hivatal vezetőjével.

— **Bismarck-utca.** Linzben a város egyik utcáját *Bismarck* nevére akarták elkeresztelni. De a helytartóság nem engedte meg, sőt leczkét adott Linz városának a hazafiasságból. Ezt azután meg Linz városa vette nagyon zokon és elhatározta, hogy igazát a birodalmi törvényszéknél, mint magasabb fórumnál fogja keresni.

— **Az aradi orvosi szövetség** a csütörtökön megkezdett orvosi ügyrend tárgyalását holnap, péntek d. u. 6 órakor folytatja a szokott helyiségben.

— **Krivány, Bács és Scheinberger — bűntársak.** Kiderült immár, hogy az aradmegyei gyámpénztár nagy sikkasztója, a híres *Krivány* János, bűntársa volt *Bács* Nándornak és *Scheinberger*-nek, a kikkel együtt követte el a 95,000 forintos adóhivatali sikkasztást. Ezt a nem mindennapi szenzációt kerülő uton Kolozsvárról tudjuk meg, ami nem csoda mert az aradi vizsgálóbíró be van gombolkozva nyakig, mihelyt *Krivány*ról kérdezősködnek tőle az újságírók. Az érdekes szenzáció egyik kolozsvári lapban pattant ki, hol ma a következő táviratot olvassuk *Krivány-ügye* czim alatt:

A kir. Curia büntető tanácsában ma tárgyalták *Krivány és társai* sikkasztási ügyét. A Curia a tábla ítéletét indokainál fogva helyben hagyta s csupán *Bácsnak és Scheinbergernek* tudott be a vizsgálati fogságból negyed évet.

Szegény *Krivány*! Az ő neve immár annyira szálló-igévé lett országszerte, hogy nem is képzelhetnek el aradi sikkasztást — *Krivány* nélkül. Ez is a nagyság átka...

— **Tüz a laboratóriumban.** Ma délelőtt tíz óra felé tűz ütött ki *Vojtek és Weisz* droguistacég laboratóriumban. Az egyik segéd viaszkot olvasztott. A viasz egy bizonyos hőfoknál hólyagokat vett és itt-ott kis lángokat dob ki. Egy ilyen láng átpattant egy közelfekvő zsiradék anyagba, mely szintén lángra kapott. De több volt a füst, mint a veszedelem. A midőn a tüzoltóság megjelent, már alig akadt dolga. Egy szomorú nevezetessége azonban még is volt ennek a tüzesetnek. Ép egy tejes kocsi állott a *Hermann*-palota előtt, midőn az egyik tüzoltókocsi, melynek lovai kissé meg voltak bokrosodva, beakart kanyarodni a kapu alá. A megbokrosodott lovak néki zuditották a tüzoltó kocsit a tejes kocsinak. A tejes kocsi felfordult, a tüzoltó kocsi megbillent, úgy, hogy a lócsáról *Riszterer* Antal csővezető és *Olár* István *lebuktak és a kerekek alá kerültek.* *Olár* a lábán szenvedett súlyosabb természetű sérüléseket, míg *Riszterer* az oldalán sérült meg gyengébben.

— **Dumba Miklós végrendelete.** Bécsből táviratozzák: *Dumba* Miklós végrendelete az örökösök kinevezésén kívül számos hagyományt sorol föl az elhunyt rokonai, barátai és szolgaszemélyzete részére. Azonkívül a bécsi férfialegyesületnél 50,000 frtot hagyott, a bécsi képzőművészeti társulat nyugdíjalapjának 30,000 frtot, ugyanennek a társulatnak kiállított művek jutalmazására 20,000 frtot, Bécs városának több festményt és *Schubert*nek néhány kéziratát, a képzőművészetek akadémiájának tanulók jutalmazására 20,000 frtot, a zenebarátok társulatának ösztöndíjakra 20,000 frtot, a bécsi görög-keleti egyházközségeknek 5000 frtot, az irgalmasok házának 10,000 frtot, a lipótvárosi irgalmas testvéreknek 10,000 frtot, továbbá több jótékonyági intézetnek nagyobb összegeket, a bécsi önkéntes mentő egyesületnek 4000 frtot, munkás-üdülőházakra 25,000 frtot, az allandi gyógyintézetnek 5000 frtot, a *Concordia* író- és hírlapíró-egyesület nyugdíjalapjára 10,000 frtot, a szereszi (*Maczedónia*) kórháznak 2000 frtot.

— **Aki nem szalutál a német császárnak.** Ily czimen a minap megirtuk, hogy *Spence* angol hajóskapitányt a társasága elbocsátotta, mert nem üdvözölte a tengeren azt a német hadihajót, mely *Vilmos* német császárt vitte a földézetén. Berlinből most azt táviratozzák, hogy a német császár közbelépett a kapitány érdekében. A londoni angol nagykövetség utján értesére adta a hajóstársaságnak, hogy nagyon sajnálná, ha *Spence* kapitány csekély feledékenysége miatt elveszítene az állását. *Spencet* valószínűleg visszahelyezik a régi állásába.

— **A huszonkilencedik gyermek.** A családi öröm ritka bőségéről ad nekünk hirt nagyváradi levelezőnk. A biharmegyei *Kreszujá* román községben *Zsáka* András gazduram házára olyan sűrűn szállott le a gólyamadár, hogy a legöregebb statisztikusok is fejcsóválva irhatják le ezt a népmozgalmi adatot. Ezelőtt harminczhat esztendővel kötötte be *Zsáka* András uram a sziveválasztottjának, egy tizenhat esztendő viruló szépségű leánynak a fejét. A házaspár frigyét ugyancsak megáldotta az ég, mert a menyecske a mult esztendőben a *huszonhetedik* gyermekét ringatta. Egyetlen egy sem halt meg a csemetékből, a kik közül kilencz leány, tizennyolcz pedig fiu. De a gólya nem elégedett meg ezzel a számmal s most már gyorsabb tempóban igyekezett, hogy a kerek harminczas számot elérje. Az asszony most nemrégén *ikreknek* adott életet: egy fiunak és egy leánynak. *Zsáka* uram pedig, a boldog apa, levelet irt a királynak, a miben egy kis segítséget kér tőle, hivatkozván arra, hogy öt embernyi ember fia szolgálja őt a hadseregben. — Orvendetes a dologban, hogy *Kreszujá* román község és magyar házaspárt ért ott ez a szapora istenáldás, a mivel még *Zola* rímil, a *Termékenység* írója is meg lehetne elégedve.

— **Kormányozható léghajó.** A párisi *Aero-Club* egy tagja, ki ismeretlenül akar maradni, 100,000 franknyi pályadíjat tűzött ki e kormányozható léghajó feltalálójának. A titokzatos pályázat-kitűző csak annyira szeretné kormá-

nyozni tudni a léghajót, hogy avval vagy a Club parkjából vagy longchampi dombokról felszállva megtudná kerülni az Eiffel-tornyot a nélkül, hogy ezen tizenegy kilométer hoszu utban a földet érintené.

— **Az orleansi herczeg a hirdetések között.** Londonból írják, hogy az orleansi herczeg tulajdonát képező *Twickenham-House-t* most bocsájtotta eladásra egy ügynök. Az érdekes hirdetmény a következő:

„Egy tágas családi lakhely, melyben évek óta a francia királyi ház tagjai laktak, eladó. A ház a lemplom közelében fekszik és 31 háló és lakó szobával pompásan berendezett fürdőszobákkal, nagy szalonokkal, értermekkel, boudoárokkal rendelkezik. Billárd szoba, könyvtár, porcellán szoba, csarnokok, régiséggyűjtemény, festészeti műterem, kertek, virágházak, uszoda, gyönyörű török fürdővel, kiterjedt szolgálólakóházak, istállók, kocsiszínek, sziget, csónak pavillon, tennis-pálya összesen 9 háromnegyed acreon. Gáz- és vízvezeték. Villanyos világítás, nagy kánalis. Telefon, fűcsatorna.“

Ez a *Twickenham* a Themse partján London felett a Middlesex grófságban fekszik.

— **Rejtélyes gyermekgyilkosság.** Temesvárról rejtélyes gyilkosság hírére hozza a táviró. Az egyik *József-külvárosi* ház csatornájában egy csecsemő holttestére akadtak. A hivatalos boncolás megállapította, hogy a gyermeket előbb megfojtották, azután rejtették el a csatornában. A gyanu egy *előkelt özvegy asszonyra* irányul, s a vizsgálatot a szerint vezetik. A illető hölgy küszöbön álló letartóztatását a városban izgalommal várják.

— **Marólug.** *Joszics* Danicza egy aradi közező leánya elakarta vetni magától az életet és marólugott ivott. A marólug egészen összeégette belül a szegény leányt, úgy, hogy életben maradásához kevés reményt fűznek. Hogy miért tett öngyilkossági kísérletet, azt még nem tudják.

— **Tüz a vonat tetején.** Folyó hó 27-en vonat egy komédiás-trupp holmiját vitte kifelé. A podgyászokocsi tetejére ezekből két szalmasák volt feltéve, melyek *Alvácza* alatt a mozdony szikrájától tüzet fogtak. A vonatkísérő személyzet a veszedelmet rögtön észrevette s a vonat megállása után a tüzet eloltotta. Így hát sem baj, sem kár nem történt.

— **Halálozás.** *Ispravnic* Gyula a maga, valamint számos rokon nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a forrón szeretett nő, gyermek, testvér, sógoróni stb. *Ispravnik Gyuláné, szül. Cure Emiliának* f. évi márczius hó 28-án d. u. 3 órakor, életének 36-ik s boldog házasságának 6-ik évében történt elhunytát. A drága halott hült tetemei f. évi márczius hó 30-án d. u. 3 órakor fognak *Knézics* Károly-utca 5. számú saját házból a görög kel. rom. szertartás szerint a felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

— **Megakadályozott dráma.** *Molnár* János budapesti kömivessegéd hat év óta közös háztartásban élt *Máté* Lidia napszámosnővel. A szövetség-utca 9 sz. a. levő házban laktak s viszonyuknak gyümölcse egy leánygyermek lett, a kit *Molnár* fölötté szeretett. *Máté* Lidia hétfőn elszökött s magával vitte a leánykát is. *Molnár* ez igen elkeserítette, s először arra gondolt, hogy elemészti magát, később azonban az a gondolat érelődött meg benne, hogy a leány anyját, a kinek szeretője elhidegülését tulajdonította, *megöli.* Tegnap este megjelent özvegy *Máté* Györgyné lakásán, a kivel *Szénási* Istvánné szül. *Máté* Mari s ennek kedvese, *Kiss* István napszámos lakott együtt. A mint a lakásba belépett, látta, hogy kedvese nincsen ott. A konyhában találta *Kiss* Istvánt, s nyugodtan beszélgetett vele. Majd a mint *Szénási* kijött, hozzá fordult, hogy hívná ki az anyját. Özvegy *Máté* Györgyné mi rosszat sem sejtve kijött, s ebben a pillanatban *Molnár* revolvert vett elő, s azt az öregasszonyra akarta sütni, szerencsére azonban ebben *Kiss* István megakadályozta. A közeli rendőr *Molnár* bevitt a főkapitányságra, a hol előadta, hogy *Máténé* megölését napok óta tervezte, s végre

T. Cz.

Csupán egy kísérlet es meggyő-
ződik, hogy nyomtatványokban
szébbet, jobbat és olcsóbbat
már nem lehet kívánni!

**Aradi nyomda részvény-
társaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota)**

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

- Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
- Körlevelek, litografikus szépségben
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel
- Számlák, praktikus rendszer szerint
- Esküvői jelentések, meglepő választékban
- Névjegyek, divatosak és secessziósak
- Plakátok, az új század reklamjának megfelelően.
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság.
Olcsó árak
Diszkrét izlés.

Hoffmann Sándor

divatáruháza ARAD, színház-épület.

Prágai jó minőségű női

glacébőr keztyük

minden színben

csak 75 krajczár.

Harisnyák

elismert jó minőség,

gyermekek részére még mindig régi

árjegyzék szerint.

női fekete 3 pár csak 1 frt.

Övek:

Szalag övek minden színben

már 50 krtól feljebb, nagy választékban.

Bőr övek minden színben

darabja csak 35 kr.

Izléses férfi nyakkendők. OCASSIO! Selyem napernyők 1.50 frt. Legújabb ruha díszek és hozzávalók. Gyönyörű női nyakkendők.

2 üzlethelyiség május 1-ére kiadó.

656—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 393. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 13.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

1547—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. bíróság mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy a kisbirtokosok orsz. földh. int. végrehajthatónak, ugysis mint csat-

lakozónak Hévízi György végrehajtást szenvedő elleni 176 k. és 127 k. 62 fill. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a kisjenői kir. járásbírósa területén lévő, Simonyifalván fekvő, a simonyifalvi 349. sz. tkvben A I. 2. 4. 5. r. valamint innen lett lejegyzés folytán a simonyifalvi 427. sz. tkvben átvezetett A I. 1. 2. rsz. a. foglalt ingatlanokra és 1308 □-ól legelői illetőségre az árverést 2420 korban utóajánlati kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi áprillisi hó 21-ik napján d. e. 9 órakor Simonyifalva községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fog, hanem a mennyiben magasabb ígéret nem tétetnek — árverési vevőül utóajánlatot tevő Galli Béla b. csabai lakos fog tekintetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 240 korona 20 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt Kisjenőn, 1900. évi márcz. hó 13. napján.

A kisjenői kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tabajdy,
kir. ít. táb. bíró.

1083

Árlejtési hirdetmény.

A kovaszinczi görög keletromán templom renoválása céljából 7752 korona 92 fill. elírányzása mellett folyó évi árlejtési hó 7-én d. e. II órakor ottani központi hitfelekezeti iskolánál tartandó árlejtést hirdettetik.

Az árlejtési feltételek, terjedelmek hivatalos úton közzétételével a kovaszinczi görög keletromán lelkészi hivatalnál megtekinthetők.

Kovaszincz, 1900. évi márczius hó 27-én.

Colf Nikola
biz. elnök.

1241

Majdnem egészen új

kutsir kocsi

Eszterházy-alak

és egy NAUMAN-féle

biczikli

1245

azonnal eladó.

Bővebbet az aradi tejszarnokban

Széchenyi és Batthyányi-utca sarkán.

1054/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 404. sz. állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius hó 19-én.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

... 1900. Tavaszidény. 1900. ...

Legnagyobb választék bel- és külföldi szövetekben

... Telefon 369. szám. ...

Mérték utáni megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Holtzer József

uri szabó, Aradon
Vörösmarthy-utca
1. szám

Divatós szabászat. kítűnő munka.

Nagy raktár: kész férfi-, fiu- és gyermek felöltőkben. Hawalock, ulster gummi köpönyeg, turista-, sport- és vadászruhák, libériák minden kivitelben. — Feltűnő olcsó árak!